

In deze infofiche...

We krijgen bij de VDS vaak de vraag naar de « juiste » prijs voor een dagje speelplein. Gemeentes willen prijzen aanpassen aan de huidige realiteit, willen een eerlijke prijs, willen het verlies minderen, moeten besparen...

In deze infofiche kleven we **geen bedrag** op deze vraag maar hebben we het wel over

- Visie
- Cijfers
- Prijsbepaling
- Terugbetalingsystemen
- De mening van de VDS
- Gelinkte VDS-producten

Visie

Het startpunt om als gemeente over de prijs te discussiëren moet de **visie** op het speelplein zijn.

Wat is het **standpunt** ten opzichte van de kosten en opbrengsten.

- Investeren we in het speelpleinwerk?
- Moet de werking break-even draaien?
- Moet de werking opbrengen?
- Willen we inzetten op de maatschappelijk kwetsbare doelgroepen in onze gemeente?
- Welk ander (laagdrempelig) aanbod bestaat er nog binnen de gemeente?
- Willen we ook investeren in de animatoren, ook jongeren uit de gemeente?
- ...

Indien hierover eensgezindheid is, hou dan de visie in gedachten om de prijs te bepalen.

Cijfers

- Gemiddelde dagprijs 2005: 3.28 euro (Vijfjaarlijkse speelpleinenquête)
- Gemiddelde dagprijs 2010: 3.53 euro (Vijfjaarlijkse speelpleinenquête)
- Gemiddelde dagprijs 2014: 5 euro (Onderzoek Kind & Samenleving)
- In 2014 waren 5.8% van de speelpleinwerkingen **gratis**
- 78% rekent een dagprijs aan, 5% een weekprijs en 1.1% een prijs voor de ganse vakantieperiode (Onderzoek Kind & Samenleving)
- Het merendeel van de werkingen heeft een vorm van **korting** (Onderzoek Kind & Samenleving)
  - 44% geeft korting indien meerdere kinderen per gezin
  - 56.8 % geeft korting indien kinderen komen via het OCMW

- 10.7% geeft korting indien de kinderen meerdere keren komen naar het speelplein
- **Kortingssystemen:** sociaal tarief o.b.v. inkomen of OMNIO-statuuut, gemeentelijke vrijetijdspas, op basis van woonplaats, eenoudergezinnen, familie van animatoren, vroeger inschrijven is goedkoper, leden van bepaalde verenigingen, tussenkomst mutualiteit, gratis speelcheques, wedstrijden, kinderen die recht geven op verhoogde kinderbijslag,...
- 86% van de werkingen heeft dezelfde prijs voor kinderen uit **andere gemeentes**, 11% heeft een meerprijs (Vijfjaarlijkse speelpleinenquête)

De gemiddelden zijn berekend op basis van de tarieven van de mensen die de enquête beantwoord hebben en dit voor gans Vlaanderen. Niet elk speelplein heeft de enquête ingevuld, niet iedereen wist de correcte prijzen. Met enige **nuance** te lezen dus.

Het ander gevaar is dat **gemiddelden** communiceren, kan leiden tot prijsverhogingen bij speelpleinen wiens prijs nu onder het gemiddelde ligt. Als zij hun prijzen laten stijgen, zal hierdoor het gemiddelde ook stijgen natuurlijk.

Prijsbepaling

Bij het vergelijken van prijzen met gemiddeldes of naburige gemeentes moet er ook rekening gehouden worden met wat de kinderen er allemaal voor terug krijgen.

Speelpleinwerk georganiseerd door de gemeente is een **basisdienstverlening**. Volgens het Verdrag van de rechten van het kind heeft elk kind recht op vrijetijd en om te spelen (artikel 31).

Bij sommige speelpleinen vallen onder diezelfde prijs ook één of meerdere **drankjes en koekjes** voor het tien- of vieruurtje. Op andere speelpleinen moeten kinderen daarvoor bijbetalen. Op sommige speelpleinen geldt deze regeling voor het **middageten, uitstappen, het busvervoer, de voor- of naopvang**... Bij de vergelijkingen moeten deze factoren dus ook in rekening gebracht worden.

In het algemeen kan de vraag gesteld worden: **wat staat er allemaal tegenover voor de kinderen?**

Speelpleinwerk blijft één van de meest **laagdrempelige** jeugdwerkmethodeken in Vlaanderen. Voor kinderen uit kwetsbare doelgroepen is het soms het enige vakantie-initiatief dat toegankelijk is voor hen. Wil een speelplein hier voor openstaan en rekening mee houden, dan dient ook de toegangsprijs hier rekening mee te houden.

Elke gemeente is anders en heeft ook een andere **realiteit**. Meer of minder kwetsbare kinderen, eigen of gehuurde speelpleininfrastructuur, vrijwilligers of jobstudenten,... De prijs verhogen omdat omliggende gemeentes hogere tarieven hebben, is dan ook geen goed idee en leidt tot een vicieuze cirkel.

Vergelijkingen met **andere (jeugdwerk)methodieken** zoals sportkampen of kinderopvang gaan al helemaal niet op. (zie bundel campagne "kern van het speelpleinwerk")

Welke andere kosten komen er nog kijken bij jullie werking (verzekeringen, budget dat jaarlijks gaat naar materiaal (ga je voor een avontuurlijk materiaal aanbod of kies je voor basismateriaal), animatorenvergoedingen,...)

Terugbetalingsystemen

- **Fiscale attesten**
  - Na de zomer krijgen ouders een fiscaal attest. Dit kunnen ouders bij hun belastingaangifte invoegen om zo een deel terug te krijgen
  - **De voorwaarden**
    - Kinderen jonger dan 12 jaar (tot 18 jaar indien zwaar gehandicapt)
    - Opvang buiten de gewone schooluren
    - Maximum 11.20 euro per dag (tarief 2014)
    - Voor kosten voor kinderoppas betaald aan
      - Scholen
      - Instellingen of opvangvoorzieningen die worden erkend, gesubsidieerd of gecontroleerd door
        - Kind en Gezin
        - Openbare besturen (maw particuliere en gemeentelijke speelpleinen)
  - **De terugbetaling**
    - Indien speelplein 5 euro kost per dag dan kan je maximum 5 euro aangeven en krijg je dus niet 11.20 euro terug
    - Vallen hier niet onder : extra kosten voor maaltijden, uitstappen,...
    - De belastingvermindering bedraagt 45% van de uitgaven
    - Een voorbeeld
      - Jantje is 10 dagen naar het speelplein gekomen aan 5 euro per dag
      - Ouders mogen 50 euro inschrijven op hun belastingfiche
      - Ouders krijgen een belastingvermindering van 22.5 euro (45%)
  - Noot: Het is wettelijk in orde om ook fiscale attesten af te leveren als de ouders betaald hebben, maar de kinderen niet naar het speelplein zijn gekomen. Je moet dit echter niet doen, m.a.w. een speelplein kan in dat geval kiezen of ze de attesten uitreiken of niet.
- **Via de mutualiteit**
  - Bij heel wat mutualiteiten kan je een deel van het inschrijvingsgeld terugkrijgen
  - De voorwaarden
    - Lid zijn van de mutualiteit
    - Speelplein erkend door de gemeente
      - Of lid van VDS bij de Christelijke Mutualiteit (CM)
  - De terugbetaling (cijfers 2014)
    - Maximum 20 euro per jaar (bij CM)
    - Maximum 1.2 euro per dag met maximum van 48 euro per jaar (bij Liberale Mutualiteit)
    - Maximum 15 euro per jaar (Socialistische Mutualiteit, Bond Moyson)
- **Via de eigen kortingen**
  - OCMW
    - Vrijtijdspas/Uit-pas

- In een aantal gemeentes wordt er gebruik gemaakt van een vrijetijdspas of Uitpas. Hierdoor kan er korting verkregen worden bij verschillende vrijetijdsinitiatieven.
- De Uitpas is overkoepelend systeem met gelijkaardige voordelen voor de gemeentes die er op in schrijven (www.uitpas.be)
- Elke gemeente kan daarbij eigen voorwaarden stellen, bijvoorbeeld
  - Inwoner zijn van de gemeente
  - Beperkt belastbaar gezinsinkomen
  - Personen met hoge schuldenlast
  - Recht heeft op een omniostatuuat
  - Niet voldoen aan de voorwaarden maar toegewezen door het OCMW
  - ...
- OMNIO-statuuat
  - = beschermingsmaatregel die het recht op het voorkeurtarief voor geneeskundige verzorging uitbreidt naar de verzekerden uit gezinnen met een laag inkomen.
  - Dit omnio-statuuat wordt soms in rekening gebracht om bij het OCMW in aanmerking te komen voor kortingen voor vrijetijdsactiviteiten
- Grote gezinnen
  - Sommige gemeentes bieden korting aan voor grote gezinnen. Tweede of derde kind kunnen op die manier korting krijgen bij het speelplein. Gemeentes kiezen hier zelf voor en zijn niet verplicht dit in te voeren.
- Combineren en cumuleren?
  - De verschillende kortingen staan los van elkaar en kunnen dus gecombineerd en gecumuleerd worden. Weliswaar dienen de correcte bedragen aangegeven worden.
  - **Voorbeeld 1**
    - Speelplein X kost 5 euro per dag
    - Jantje komt 1 dag naar het speelplein en krijgt via het OCMW korting en betaalt daardoor 2 euro per dag
    - De ouders van Jantje kunnen een belastingvoordeel krijgen (2 euro en daar 45% van = 0.9 euro)
    - Ouders van Jantje gaan naar de CM en krijgen 2 euro terug
    - Maw ouders maken 0.9 euro winst
  - **Voorbeeld 2**
    - Speelplein X kost 5 euro per dag
    - Jantje komt 20 dagen, krijgt via het OCMW korting en betaalt daardoor 2 euro per dag (=40 euro)
    - De ouders van Jantje kunnen een belastingvoordeel krijgen (2 euro x 20 en daar 45% van = 18 euro)
    - Ouders van Jantje gaan naar de CM en krijgen 20 euro terug
    - Maw ouders betalen 2 euro
  - **Voorbeeld 3**
    - Speelplein kost 12 euro per dag
    - Jantje komt 1 dag naar het speelplein en betaalt 12 euro per dag
    - De ouders van Jantje kunnen een belastingvoordeel krijgen (11.20 euro en daar 45% van = 5.04 euro)
    - Ouders van Jantje gaan naar de CM en krijgen 12 euro terug

- Maw ouders maken 5.04 euro winst
- **Voorbeeld 4**
  - Speelplein kost 12 euro per dag
  - Jantje komt 20 dagen naar het speelplein en betaalt 12 euro per dag (=240 euro)
  - De ouders van Jantje kunnen een belastingvoordeel krijgen (11.20 euro x 20 en daar 45% van = 100.8 euro)
  - Ouders van Jantje gaan naar de CM en krijgen 20 euro terug
  - M.a.w. ouders betalen 119.2 euro
- **Analyse:**
  - Ouders wiens kinderen naar duurdere speelpleinen gaan en die vaak naar het speelplein gaan, betalen een dure rekening.
  - In de praktijk merken we dat maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren vaak meerdere dagen naar het speelplein gaan. Op die manier betalen zij sowieso een dure rekening.
  - Belangrijke nuance : belastingvoordelen en voordelen via de mutualiteit gebeuren steeds na de feiten. Ouders moeten per week of in de maand het toegangsgeld kunnen betalen natuurlijk.
  - Bij al deze kortingen zijn er ook nog andere drempels te merken. Veel papieren, ingewikkelde administratie, internet nodig hebben, de drempel om een OCMW binnen te stappen, moeten toegeven dat het financieel moeilijker gaat,...

De mening van de VDS

Laagdrempeligheid

Hoe lager het toegangsgeld hoe beter de VDS het vindt. Wat zou het effect zijn als je de kinderen gratis laat deelnemen aan je speelplein?

Om de prijs te bepalen zal het één en ander afhangen van de realiteit van het speelplein en de gemeente. Maar **hoe beperkter het toegangsgeld, hoe laagdrempeliger het initiatief.**

Bij het bepalen van de prijs moet in eerste plaats gekeken worden wat er allemaal tegenover gezet wordt : vieruurtjes, kwalitatief aanbod, animatorenvergoedingen,... Een evenwicht nastreven is belangrijk.

Daarnaast moet het **laagdrempelige karakter** van het speelplein behouden blijven. Hoe meer drempels weggenomen worden, hoe meer kansen kinderen krijgen om naar het speelplein te komen.

De VDS gaat **niet akkoord met hogere tarieven voor bepaalde doelgroepen** (vb kinderen uit naburige gemeenten). Hoe meer gemeentes dit systeem toepassen hoe nadeliger het effect hiervan is op het spelende kind.

Vanuit de VDS zijn we dan ook ten zeerste voorstander van **kortingstarieven** voor kwetsbare doelgroepen. Deze kortingen dienen ook op een zo laagdrempelig mogelijke manier toegekend worden met zo weinig mogelijk administratie en bij voorkeur bij (verschillende) vertrouwenspersonen (de jeugddienst, netwerkorganisaties, buurtwerkers,...)

Kinderen uit andere gemeentes

We hebben er de Belgische en Europese regelgeving er even op nagelezen. In de antidiscriminatiewet van 2007 staan een aantal vormen van discriminatie zoals leeftijd, geloof, handicap, seksuele geaardheid enz. Een discriminatie op basis van woonplaats staat daar niet in vermeld.

Met andere woorden steden of gemeentes die een verschil in prijs aanrekenen voor kinderen binnen en buiten de gemeentes zijn niet in strijd met de wet.

Ook voor de rechtspraak is het geoorloofd een verschil te maken omdat ouders van kinderen die in de gemeente wonen, via hun gemeentebelasting al een bijdrage doen. Ouders van kinderen buiten de gemeente doen dit niet.

De VDS (hierin gesteund door het Centrum voor Gelijkheid van Kansen) betreurt dit echter ten zeerste en gaat ook niet akkoord met een verschil in prijs. Hierdoor krijgen kinderen minder kansen op spelen en vrije tijd. En dat vinden wij zeer jammer. Wat met kinderen van gescheiden ouders die in een andere gemeente gedomicilieerd staan, wat met kinderen die een vriendje willen meenemen, wat met kinderen die wel in de gemeente naar school gaan,... Je moet als kind maar eens een straat verder wonen en plots het dubbele moeten betalen.

Meer inkomsten levert het vaak niet op. Enerzijds omdat er door de maatregel minder kinderen uit andere gemeentes deelnemen en anderzijds omdat het sowieso op veel speelpleinen slechts een klein percentage is.

Bovendien leidt dit vaak tot een vicieuze cirkel. Als de ene gemeente dit toepast, volgt al snel de naburige gemeente waardoor de situatie geheel absurd wordt. Op elk speelplein komen er kinderen uit een andere gemeente, solidariteit zou dan mooi zijn!

Onze slogan blijft: Vakantie?! Op het speelplein! Voor alle kinderen, ook die uit een andere gemeente!

Gelinkte VDS-producten

- STRAETMAN, B., *Vijfjaarlijkse speelpleinenquête*, Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, 2015.
- BAILLEUL, A., *Campagne eigenheid speelpleinwerk*, Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, 2014.
- MEIRE, J., *Speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel*, Kind en Samenleving, 2014.

Besluit

De juiste prijs bestaat niet. Een eerlijke prijs daar kan je naar streven.